

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997

Οι εξελίξεις γύρω από το θέμα των συνενώσεων

Το σχέδιο «Ι. Καποδίστριας» για τις συνενώσεις των Κοινοτήτων σε Δήμους βρίσκεται στην πρόταση της Περιφέρειας για τρεις Δήμους στο Πωγώνι και σε αναμονή της τελικής

απόφασης του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης. Σύμφωνα με την πρόταση της περιφέρειας δημιουργούνται οι εξής Δήμοι:

— Δήμος Δελβινάκιου με περιοχή το Κάτω Πωγώνι, όρια Ποντικατών, Ξηροβάλτου, Φαράγγι, Βήσσανη, Αγ. Κοσμάς, Λίμνη Κρουονέρι.

— Δήμος Άνω Πωγωνίου με έδρα Πωγωνιανή και τα χωριά Παλαιόπυργος, Μερόπη, Κακόλακκος, Δρυμάδες, Σταυροσκιάδι και Δολό.

— Δήμος (χωρίς όνομα) με έδρα το Κεφαλόβρυσσο και τα χωριά Βασιλικό, Ρουσιά, Κάτω Μερόπη και Ωραιόκαστρο.

Σε αυτό το διάστημα εκδηλώθηκαν οι παρακάτω αντιδρά-

Συνέχεια στην 3η σελ.

Περιοδεία του κ. Νομάρχη

Την 1η Ιουλίου ο Νομάρχης κ. Ν. Ζαρμπαλάς περιόδευσε τα χωριά Φαράγγι-Τεριάχι-Ορεινό-Ξηρόβαλτο και Δολό και συναντήθηκε με προέδρους των κοινοτήτων, φορείς και κατοίκους των χωριών. Συζήτησε τα προβλήματα και τους ενήμερωσε για τα προγράμματα.

ΤΟ ΣΧΟΛΙΟ ΜΑΣ

Το Τελωνείο Δρυμάδων Πρωτοβουλίες και άστοχες ενέργειες

Για την λειτουργία του Τελωνείου Δρυμάδων, το άνοιγμα του περάσματος και την ισόνομη αντιμετώπιση με εκείνο της Σαγιάδας —που προβλέπονται από την διακρατική συμφωνία— οι εξελίξεις δεν δικαιώνουν τις πρωτοβουλίες που θέλησαν να δημιουργήσουν εντυπώσεις με ενέργειες ανεύθυνες. Το κράτος, οι αρμόδιοι, έπαιξαν «κρυφτούλι» ανευθυνότητας και δεν θέλησαν να απαιτήσουν να δοθεί λύση από τα αρμόδια υπουργεία όπως εκείνη που εφαρμόστηκε στο ομόλογο τελωνείο Σαγιάδας και στα περάσματα Αμπελώνα και Τσαμαντά Θεσπρωτίας. Και οι τοπικοί παράγοντες και φορείς καθώς και εκείνοι που εμφανίζονται σαν εκφραστές των «νέων» δεν είχαν το θάρρος και την γενναιότητα να θέσουν το θέμα με παρηγορία στον Θεσπρωτικό υπουργό κ. Αλεξ. Παπαδόπουλο, αλλά και στον πρωθυπουργό κατά την επίσκεψή τους στο Δελβινάκι στο τέλος Μαΐου. Απέφυγαν να θέσουν θέμα ισονομίας και ίσης μεταχείρισης των Δρυμάδων με εκείνη της Σαγιάδας. Για να κινηθεί το ίδιο το κράτος που έχει υπογράψει τη συμφωνία και να προωθηθεί το επώνυμο έργο που περιέχεται στις σελίδες 66-67 του προγράμματος ΥΠΕΧΩΔΕ. Αποτέλεσμα ήταν να αναληφθούν κάποιες ερασιτεχνικές πρωτοβουλίες ανεύθυνες και επικίνδυνες να εξασφαλιστεί νομαρχία και αρμόδιοι ένα άλλοθι με τέτοιο τρόπο που να δημιουργή-αν αντιδράσεις οι οποίες ανέτρεψαν και την βασική προοπτική. Οι ανεύθυνες πρωτοβουλίες και οι άστοχες ενέργειες οδήγησαν σε μια κατάσταση παγώματος του ανοίγματος των Δρυμάδων. Απόδειξη πως μετά την ματαιώση κάθε εργασίας και την απαγόρευση συνέχισης ουδείς αντιδρά και οι έχοντες την πρωτοβουλία σιωπούν. Και η Νομαρχία έπαυσε πλέον να ενδιαφέρεται. Συμβούλιο Περιχής, ενδιαφερόμενες κοινότητες, φορείς, ομογενείς και ανεύθυνες πρωτοβουλίες, δεν ασχολούνται ούτε καν για την «τιμή των όπλων». Δεν θέλουμε να πιστέψουμε εκείνους που θέλουν κάποιους Πωγωνήσιους να αντιδρούν στο άνοιγμα και να δημιουργούν τριβές. Αυτά συμβαίνουν όταν δεν ενεργοποιούνται με διαφάνεια οι υπεύθυνοι. Η υπόθεση εκατομμυρίων για τα ομόλογα τελωνεία σε Σαγιάδα και Μέρτζανη ενώ δεν διατέθηκε ούτε ένα εκατομμύριο για το Τελωνείο των Δρυμάδων. Να πάρει η Νομαρχία την υπόθεση στα χέρια και να σταματήσουν οι ανεύθυνοι και άστοχοι ερασιτεχνισμοί.

Στην 7η σελίδα

Τα δάση μας λεηλατούνται ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Από μια άλλη σκοπιά

Πανηγύρια με τραπέζια και τραπέζια πούγιναν πανηγύρια

Και όχι μόνο αυτό. Το πανηγύρι πλουτίζεται και με άλλες εκδηλώσεις, συχνά επιτυχημένες παραδοσιακές, αλλά και μερικές φορές αδόκιμα. Ας είναι όμως.

Όλα αυτά έχουν μια δυναμική που ενθουσιάζει όλους. Εντυπωσιακή είναι η συμμετοχή των νέων και αυτό είναι μια εγγύηση πως θα συνεχισθεί αυτή η παράδοση. Πρωτοπορεία σε αυτού του είδους τα πανηγύρια έχει το Κάτω Πωγώνι. Αυτό πρέπει να αναγνωριστεί. Και να πούμε και κάτι ακόμη. Πως αυτό το φαινόμενο «μπολιάστηκε» και σε μερικά χω-

ριά του άλλου Πωγωνίου που δεν είχαν πανηγύρι το καλοκαίρι. Εκεί ακριβώς ξεκίνησαν θα λέγαμε ανάποδα. Άρχισαν με μια συνέντευξη που εξελίχθηκε σε πανηγύρι. Στην περίπτωση αυτή το παίζουν «μπαλαντέρ». Δηλαδή παρεμβάλουν την συνέντευξη-πανηγύρι στα ενδιάμεσα των άλλων πανηγυριών έτσι που αφενός κρατούν τον κόσμο τους και προσελκύουν κι άλλους και αφετέρου δεν «χαλούν» τα άλλα γύρω πανηγύρια. Με όλα αυτά έχει δημιουργηθεί μια νέα παράδοση στα πανηγύρια του καλοκαιριού στο

Πωγώνι. Θα λέγαμε πως υπάρχει μια κλίμακα. Από εκείνα που επιμένουν σε μια παλιά παράδοση και την συνεχίζουν μέχρι τις «συνεστιάσεις-πανηγύρια» που έχουν και μια δόση κοσμικότητας. Ένα άλλο φαινόμενο έχει δημιουργήσει η ταχύτητα κυκλοφορίας των ανθρώπων με τους δρόμους και τα αυτοκίνητα.

Η δυνατότητα επικοινωνίας είναι μεγάλη. Αρκετοί «γυρίζουν» τα πανηγύρια, απολαμβάνουν θέαμα, μουσική, γεύσεις και νέες γνωριμίες. Το πλήθος, οι νέοι, η ζωντανία κρύβουν την ερημία και την απομόνωση του υπολοίπου χρόνου. Και κάθε φορά που όλοι απελευθερωστές πως όλα «πέθαναν» στο Πωγώνι μετά από μια τέτοια πανδαισία παράδοσης και δραστηριότητας, επικοινωνίας με τους ανθρώπους μας και επαφής

Συνέχεια στην 2η σελ.

Έτσι όπως τα καταφέραμε στο Πωγώνι τα πανηγύρια μας συσσωρεύτηκαν και συμπυκνώθηκαν όλα μέσα στον Αύγουστο ή λίγο πριν και λίγο μετά. Όσα χωριά είχαν πανηγύρια αυτή την εποχή τα διατήρησαν. Όσα δεν είχαν τα μετατόπισαν. Σχεδόν όλα αυτά τα πανηγύρια συμπληρώθηκαν, αν δεν το συνήθιζαν, με τραπέζια.

Και τί τραπέζια αυτά; Μερικά ξεπερνούν σε συμμετοχή τα χίλια άτομα! Και τί οργάνωση! Από τραπέζια, καθίσματα και κουζινικό εξοπλισμό, μέχρι σερβίτσια, ψυγεία και οργανωμένα μαγειρεία. Μερικά είχαν και στέγαστρα για την περίπτωση βροχής. Είναι να θαυμάζει κανείς, την οργανωτικότητα, το σθένος, την αντοχή και την συνέχεια. Και κάθε χρόνο κάτι καινούργιο συμπληρώνεται σε τεχνικό εξοπλισμό και βελτιώσεις.

ΦΑΝΗΚΕ ΕΝΑΣ... ΤΣΙΚΝΙΑΣ!

Συνέχεια από την 1η σελ.

με τη γενέθλια γη αναζωογονούμε σαν τον Ανταίο και ανανεώνουμε τις ελπίδες. Είναι και αυτό κάτι για τον καθένα και για όλους μας. Γιαυτό αξίζουν πολλοί έπαινοι και ευχαριστίες σ' αυτούς που «φτιάχνουν», «χτίζουν» και διατηρούν αυτά τα πανηγύρια-τραπέζια ή τραπέζια-πανηγύρια. Ας το δούμε έτσι, για να μπορούμε να παίρνουμε δύναμη ζωής και ανάσα ελπίδας από τις βαθιές ρίζες του τόπου μας.

Κ.Χ.Κ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Αγ. Νικολάου ΞΗΡΟΒΑΛΤΟΥ και η Αδελφότητα του χωριού, ευχαριστούν θερμά την κ. Ρούσα Παγοπούλου-Βούδρη και τα παιδιά της Γιώργου και Γιάννη Παγοπούλου για την προσφορά του ποσού των εκατό χιλιάδων δραχμών για την επισκευή και συντήρηση της Εκκλησίας Παναγίας. Η κα Παγοπούλου επισκέφθηκε πρόσφατα τη γενέτειρά της και ετέλεσε επιμνημόσυνη δέηση στους τάφους του συζύγου της και της μητέρας της. Να υπενθυμίσουμε ότι η ανωτέρω μαζί με τα παιδιά της, επισκέφθηκαν, για τον ίδιο λόγο, και πέρσι το χωριό, όπου πρόσφεραν το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων δραχ. για τις ανάγκες του Αγ. Νικολάου. Τους ευχαριστούμε και ευχόμεθα ο Θεός να τους έχει καλά.

Ο πρόεδρος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής Εφημέριος Θεοφάνης Κατσούκης Για την Αδελφότητα Ξηροβάλτου
Κ.Ζ.Φ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Παλαιούπολης ευχαριστεί τους παρακάτω για τις αντίστοιχες προσφορές τους στην εκκλησία μας:

- Βασιλική Ζέγκλα δραχ. 50.000
- Τηλέμαχο Βελέτη δραχ. 50.000
- Κων/νο και Ανθούλα Γκουγκάκη 10.000 δραχ. και Γεώργιο Παπαϊωάννου 20.000 δραχ. στη μνήμη της Πολυξένης Παπαϊωάννου.

— Λίκα Σιαφάκα και Σπυριδούλα Κάτσιου από 10.000 δραχ. στη μνήμη της μητέρας τους Ελένης Σιαφάκα.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Περιοδική Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή

Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:

Κων. Χρ. Κωστούλας

Διευθύνσεις επικριτών:

Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333

Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),

τηλ. 0651-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ

«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»

Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ποντικάτες Πωγωνίου

Το έργο του Παύλου Αθ. Παλούκα

Κύριε Διευθυντά στον αγαπητό και έξοχο συμπατριώτη μας, τον ευαίσθητο ταλαντούχο συγγραφέα, κύριο Παύλο Αθ. Παλούκα, τέκνο του ακριτικού χωριού Ποντικάτες Πωγωνίου, στέλνω και δημοσίως συγχαρητήρια, για το αξιόλογο έργο του, το βιβλίο «Ποντικάτες Πωγωνίου», γραμμένο με απλό αλλά σοφό τρόπο, με νου, και με ανήσυχη ψυχή και φαντασία συγγραφέα.

Διαβάζοντάς το, ξανέζησα τα χρόνια 1959-1966, που ήμουν εφημέριος Ποντικάτων.

Δεν θα είναι υπερβολή να πω ότι υποκλινόμαι σε τέτοιους συγγραφείς με εκτίμηση, ευγνωσύνη και θαυμασμό!

Τον καμαρώνουμε εμείς οι Πωγωνήσιοι, και του ευχόμεθα υγεία και οικογενειακή ευτυχία.

Την άδειά του αν ήξευρα, γι' αυτά που έχω γράψει τότε θα γράφα ακόμη. Μα γι' αυτά ζητώ συν γνώμη!

Με πατριωτικά αισθήματα
Παπά-Χρήστος Μάτσιος
συνταξιούχος

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

- Μετά από αρχαιρεσίες το νέο Δ.Σ. του Φιλεκαπιδευτικού, Λαογραφικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Πωγωνιανής συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Γεώργιος Παράσχος

Αντιπρόεδρος: Παν. Ζωίδης

Γραμματέας: Στ. Κουκουλάρης

Ταμίας: Λάμπρος Μπέσιος

Μέλη: Κων. Ρώσσης

- Μετά από αρχαιρεσίες

το νέο Δ.Σ. του Εξωραϊστικού Συλλόγου Μερόπης, συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Χαράλαμπος Κω-

στούλας

Αντιπρόεδρος: Γεωργ. Τζήμας

Γραμματέας: Αρετή Γεωργιάδη

Ταμίας: Δημ. Τριανταφύλλου

Μέλη: Βασ. Γιάννος, Νικ. Κω-

στούλας, Ανδρέας Γεωργίου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

- Ο Θωμάς Υφαντής του Νίκου και της Μαίρης Υφαντή από την Πωγωνιανή και η Κατερίνα Αντωνίου του Σπύρου και της Κικής Αντωνίου ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Μελισσουργών.

- Ο Κώστας Καλτσώνης του Θωμά από την Πωγωνιανή και η Μαίρη Τσουκίδη ετέλεσαν τους γάμους τους στη Θεσσαλονίκη.

- Ο Μιχάλης Καλλιάρκος του Βασιλείου από Κάτω Μερόπη και η Ευαγγελία ετέλεσαν τους γάμους τους στον Ι.Ν. Αρχιμανδρείου Ιωαννίνων.

Στα νέα ζευγάρια προσθέτουμε και τις δικές μας ευχές να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο Παντελής Κουτσαβέλης του Ευάγγελου, γεωπόνος από την Πωγωνιανή, αρραβωνιάστηκε με την Μαρία Βίνη χημικό. Προσθέτουμε και τις δικές μας ευχές για γρήγορα στέφανα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο φίλος και συνεργάτης της εφημερίδας μας Σπύρος Ζαχάρης και η γυναίκα του Ελένη βάπτισαν το γιό τους στο Αρχιμανδρείο Ιωαννίνων. Στους ευτυχείς γονείς ευχόμεσαστε να ζήσει ο νεοφώτιστος Παντελής.

Ο Χαρίλαος Σελεβός, από τον Παλαιόπορο και η γυναίκα του Δημήτρα ήρθαν από τα Πίτσιμπος Αμερικής και βάπτισαν το γιό τους στην Περίνη Ιωαννίνων. Στους ευτυχείς γονείς ευχόμεσαστε να ζήσει ο νεοφώτιστος Νικόλαος.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσε στα Γιάννινα ο Γεώργιος Οικονόμου του Δημητρίου συνταξιούχος δάσκαλος ετών 76 από την Μερόπη.

Απεβίωσε στα Γιάννινα ο Δημ. Τσαγκούλης, από τις Δρυμάδες 61 χρόνων.

Απεβίωσε στη Θεσσαλονίκη η Χριστίνα Ζήκα-Σκουρίδη, 41 χρόνων θυγατέρα του Αθανασίου Ζήκα από την Μερόπη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Η Ενοριακή Επιτροπή του Ενοριακού Ναού Αγίου Δημητρίου Κακολάκκου Πωγωνίου αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει δημόσια τον Βασίλειο Π. Γκιούσμα για την εισφορά του (30.000) τριάντα χιλιάδες δραχμές στην Εκκλησία εις μνήμην του αποθανόντος πατρός του Παναγιώτη.

Ευχόμεθα ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή του και να χαρίσει ζωή και υγεία στον υιό του και στην οικογένειά του.

Η Ενοριακή Επιτροπή

Η Ενοριακή Επιτροπή του Ενοριακού Ναού Αγίου Δημητρίου Κακολάκκου Πωγωνίου αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει δημόσια την δωρήτρια Ελένη Παπά από Πωγωνιανή και διαμένουσα στην Αστώρια Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για την δωρεά οικοπέδου στην Κοινότητα Κακολάκκου εις την Εκκλησία Αγίου Δημητρίου για εκποίηση το χρηματικό ποσό να διατεθεί για τις ανάγκες της Εκκλησίας και μόνον.

Η Ενοριακή Επιτροπή

Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μερόπης ευχαριστεί όλους όσους συμμετείχαν στο πανηγύρι του χωριού μας και ενίσχυσαν με την συνεισφορά τους τους σκοπούς του Συλλόγου. Θέλουμε να τους διαβεβαιώσουμε πως θα διαχειρισθούμε με σύνεση και νοικοκυριό την συνδρομή τους και θα την αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο τρόπο για έργα βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο χωριό.

Από τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Μερόπης

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

	ΚΩΔΙΚΟΣ 0657
ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399, 22121, 22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Βήσσανης	71249
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Πωγωνιανής	31210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	22112
Ιατρείο Κεφαλάου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216, 22365
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	61270
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ
ΣΤΙΣ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ

Συνέχεια από την 1η σελ.

σεις και έγιναν νέες προτάσεις:

Υπάρχουν πολλές αντιδράσεις για το Δήμο με έδρα το Κεφαλόβρυσο αλλά και την ονομασία. Γι' αυτό και η Περιφέρεια στην πρόταση της απέφυγε να «βαφτίσει» τον νέο Δήμο. Διαδραματίστηκαν πολλά στα παρασκήνια και διαδραματίζονται ακόμη. Είναι ένα μείζον θέμα για την Περιφέρεια. Μια τελευταία πρόταση που έχει την ιστορική βάση είναι εκείνη με έδρα το Ωραιόκαστρο, που εκτείνεται σε όλη την κοιλάδα και εκτός του προταθέντος τρίτου Δήμου θα περιλαμβάνει Βήσσανη, Άγιο Κοσμά Παλαιόπορο και Μερόπη. Είναι μια πρόταση που ανατρέπει το σκηνικό και δίνει μια λύση στο οξύ πρόβλημα των αντιδράσεων. Πρέπει να προσθέσουμε πως το Ωραιόκαστρο ήταν έδρα επαρχίας κατά την αρχή της Τουρκικής κατάκτησης που ήταν κατά πάσα πιθανότητα η συνέχιση όμοιας οργάνωσης του Βυζαντίου.

— Το Κάτω Πωγώνι με απόφαση των Κοινοτήτων αντιδρούν στην ένταξή τους στο Δήμο Δελβινάκιου και ζητούν τη δημιουργία δικού τους Δήμου.

— Η Βήσσανη με υπόμνημα που υπογράφουν όλοι οι κάτοικοι ζητούν να γίνει έδρα Δήμου ή να παραμείνει ανεξάρτητη Κοινότητα. Υπερασπίζονται με επιχειρήματα την πρότασή τους και δηλώνουν πως «θα βρεθούν στη δυσάρεστη θέση να αντιδράσουν, φτάνοντας ακόμη και σε ακραίες ενέργειες».

— Η ανακίνηση του υπουργού κ. Αλ. Παπαδόπουλου πως δεν θα υπάρξει Δήμος με λιγότερους από 1.000 κατοίκους δημιουργεί έμφυση θέμα και για τον Δήμο Πωγωνιανής.

Προς το παρόν δεν έγινε καμία σχετική αντίδραση. Υπήρξαν όμως αντιδράσεις από δυο Δήμους του Νομού, που έγιναν μάλιστα με εθελοντική συνένωση, που έχουν πληθυσμό κάτω από 1.000 κατοίκους.

— Μια άλλη δήλωση του υπουργού μπορεί να αποδειχθεί «κλειδί» για κάποιες αντιδράσεις. Είπε πως θα αυξηθούν οι διατηρούμενες κοινότητες. Σε αυτή την περίπτωση ίσως συζητούνται οι κοινότητες Βήσσανης, Κεφαλοβρύσου, Βασιλικού, Λάδωνης ακόμη και Πωγωνιανής. Μια τέτοια εξέλιξη μπορεί να αλλάξει ριζικά το σκηνικό των Δήμων στο Πωγώνι. Τα γεγονότα, όπως λένε, τρέχουν και οι εξελίξεις έρχονται. Μέσα στο Σεπτέμβριο θα μορφοποιηθούν καλύτερα.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ

RADIO - T.V. - VIDEO - C.D.

ΚΕΡΑΙΕΣ T.V.

ΕΥΑΓ. ΜΑΝΘΟΣ

Ξηρομέρου 9 (στάση Αγ. Τριάδας)
11526 Αμπελ/ποι Αθήνας
τηλ. 69.23.880

ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ. ΠΡΟΣ ΤΙ;

Τρέχουν κάποιες διαδικασίες για αναδασμούς Ποντικάτων, Χαραυγής-Κτισμάτων, Μαυροπούλου. Και πέφτουν βροχή οι πιτώσεις που ξεπερνούν τα δυο δισεκατομμύρια. Να το γράψουμε ευθέως. Παραδοσουλές, χωρίς προοπτική. Ποιός πιστεύει ότι μπορεί να αναπτυχθεί η καλλιέργεια σε τέτοια έκταση. Με πολύ λιγότερα χρήματα θα μπορούσαν να βοηθηθούν οι λίγοι γεωργοί —που λιγοστεύουν συνέχεια— πιο παραγωγικά και πιο αποτελεσματικά.

Και αν αυτά τα δισεκατομμύρια δίνονταν για άλλα παραγωγικά έργα θα ήταν άλλη η εικόνα της ανάπτυξης σε αυτά τα χωριά. Αναδασμοί. Προς τι;

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ

Στις 17 Αυγούστου 1997 εγκαινιάστηκε στο Βασιλικό η εκκλησία που ανεγέρθηκε στη μνήμη της Αγίας Μαρίας του κ. Κων. Γκούμα. Η εκκλησία ευρίσκεται λίγο

Νέες πινακίδες
σε δρόμους

Με την υπόδειξη του διευθυντού μας κ. Κων. Κωστούλα και μετά αυτοψία του σχετικού τεχνικού υπαλλήλου της Νομαρχίας κ. Αλεξ. Κοσμά κατά τον μήνα Ιούλιο εντοπίστηκαν μερικές κατεστραμμένες πινακίδες οδικής σηματοδότησης της 33ης επαρχιακής οδού. Σε ένα μήνα, μέσα στον Αύγουστο, έγινε η αντικατάσταση αρκετών καθώς και η τοποθέτηση σημμάτων ορίων του δρόμου (κολωνάκια με αντανάκλαστικά σήματα) και μεταλλικών προστατευτικών δοκών σε επικίνδυνα σημεία. Θεωρούμε σε επισήμανση την άμεση ενέργεια της αρμόδιας υπηρεσίας της Νομαρχίας και την αποτελεσματική λειτουργία της υπό την διεύθυνση του μηχανικού κ. Κων. Βήχα. Διαπιστώθηκε παράλληλα ότι τα θέματα συντήρησης και ασφαλείας του επαρχιακού δικτύου σπάνια τίθενται από τις κοινότητες.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

Τα «Πωγωνιακά Χρονικά» τόμος 2. Είναι το 7ο βιβλίο της σειράς «Πωγωνιακά Βιβλιοθήκη». Με 244 σελίδες και ενδιαφέροντα θέματα Ιστορίας, Λαογραφίας, Πεζογραφίας, Ποίησης, Έρευνας και πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Πέθανε
στον περιβολό
στης εκκλησίας

Στον περιβολό της εκκλησίας Κοιμήσεως Θεοτόκου Ωραιόκαστρου Πωγωνίου Ιωαννίνων, βρέθηκε νεκρή από οικείου της η Σταματία Συντακά του Βασιλείου, 80 χρόνων, κάτοικος Ωραιόκαστρου.

Τα ακριβή αίτια του θανάτου της θα προκύψουν από την νεκροψία-νεκροτομή που παραγγέλθηκε από το αστυνομικό τμήμα Δελβινάκιου, που κάνει και την σχετική προανάκριση.

Χασίς σε
λεωφορείο
του ΟΣΕ στην
Κακαβιά

Οι υπάλληλοι του Τελωνείου Κακαβιάς εντόπισαν στις 19 Αυγούστου σε λεωφορείο του ΟΣΕ, ύστερα από έλεγχο, 3 δέματα με ινδική κάνναβη, ακατέργαστη σε φύλλα (χασίς), συνολικού βάρους 3 κιλών. Τα ναρκωτικά βρίσκονταν στο πίσω μέρος του τελευταίου καθίσματος του λεωφορείου, το οποίο εκτελούσε το δρομολόγιο Τίρανα-Αθήνα.

Η ποσότητα των ναρκωτικών ουσιών και το λεωφορείο κατασχέθηκαν, ενώ συνελήφθησαν οι δυο οδηγοί του λεωφορείου. Δεν υπήρχε κάποιο έγγραφο, που να δείχνει σε ποιόν ανήκαν τα δέματα.

Εξυπηρέτηση
Δ.Ε.Η.

με...ραντεβού

Πριν κάνετε τον κόπο να πάτε στο Δελβινάκι για να εξυπηρετηθείτε από την Δ.Ε.Η. για κάποια υποθεσί σας κάντε ένα τηλεφώνημα! Πρέπει να συνηθίσουμε στην μερική εξυπηρέτηση και αυτή με...ραντεβού!

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΜΕ ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΦΥΤΑ
ΦΥΣΗ ΣΤΟ ΓΥΑΛΙ-ΚΟΣΜΗΜΑ
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

SAI CREATIONS

Κατασκευές...

ΚΑΛΛΙΠΡΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΕΥΘΥΜΙΔΟΥ (εκ Μερόπης)

Μακρυγιάννη 7 (κάτω από την Ακρόπολη) ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 9242020

Κύριε Διευθυντά
Στο φύλλο του Μαΐου 1997 της εφημερίδας μας Ν.Φ. Πωγωνίου διάβασα το άρθρο «Το κοτσούφι» όπου κάποιος Καρπενησιώτης κυνηγός με την παρέα του, ήρθε πολλές φορές να κυνηγήσει κοτσούφια στην περιοχή μας και γοητεύτηκε, λέει, πάρα πολύ από το τοπίο του Κερασόβου, την ποικιλία της βλάστησης, από τους ανθρώπους κ.λπ. κ.λπ.

Θύμωσα με την υποκρισία του που περισσεύει, οργίστηκε με την ανεκτικότητα μας που επιστρέφει με τα ευγενικότερα αισθήματα τη φανερή αναλήθεια. Νομίζω ότι εμείς οι Πωγωνήσιοι ξεχάσαμε να θυμώνουμε με αυτούς που μας βλάπτουν, αρκεί να πουν δυο καλά λόγια για τον τόπο μας.

Καταλάβετε, δηλαδή, μας έκανε τη «χάρη» ο άνθρωπος, ανάμεσα στις αμέτρητες μπαταρίες, στα εκατοντάδες άδεια φυσιγγία που σκόρπησε στα ήμερα δάση και τα φωτεινά μας ξέφωτα, ανάμεσα στο σάλαγο και τα αγκομαχητά τους μην τους ξεφύγει κανένας τραγουdistής κότσουφας, μας έκανε τη χάρη, επαναλαμβάνω, να προσέξει την ομορφιά του τόπου μας, τα χρώματα που ορίζονται που σε τραβούν και σε κρατούν. Αμ δεν τον κράτησε ούτε αυτόν ούτε τους ομορφιά του τοπίου μας, θα δείχνε στα παιδιά του τα κοτσούφια ζωντανά να υμνούν, τα γεράκια και τους αητούς να σαλαγούν εξουσιαστικά στον καθαρό μας ουρανό, κρατώντας αυτά την ισορροπία της φύσεως, τους λαγούς να αργοσαλεύουν, τη φτέρη, τις πέρδικες να κρατούν το «ίσο» από τα πλάγια της Νεμέρτσικας.

Θα τους έδειχνε τα άδεια σπιτία, το έρημο σχολείο, την καμπάνα που έβγαζε και η ίδια τον ήχο της και δεν θα πρόσθετε σε αυτή την ερημιά το δικό του ματωμένο λιθάρι, σκοτώνοντας τα λιγοστά, όπως ομολογεί (σχεδόν

Τα ορφανά κοτσουφόπ'λα του Πωγωνίου κλαίνε

διαμαρτύρεται) κοτσούφια.

Ναι, θα τα δέρει τα παιδιά του αργότερα σαν μεγαλώσουν, θα τα μάυει σημάδι με την ίδια δοξασμένη καραμπίνα του, σηματοδοτώντας πάνω στις πινακίδες των δρόμων μας, θα ξετρυπώσουν μαζί τα φοβισμένα πουλιά που απόμειναν, για να διαγωνιστεί έτσι ο κύκλος του άδικου αφανισμού, σαν μια φριχτή Λερναί Ύδρα.

Αφού έβξαναν τα κοτσούφια του Καρπενησιου και βούβαναν τα ελατόδασά τους, ξεκίνησαν γι' άλλους τόπους, μακρύτερα, να τους βουβάνουν κι αυτούς, ν' αφήσουν πίσω τους τη σιωπή και την ερημιά που κουβαλούν στην ψυχή τους.

Είναι άδεια η ψυχή τους από φίλια αισθήματα κι αυτών και όλων των ξένων κυνηγών κύριε Διευθυντά, που καταφθάνουν ως γενναίοι κουκισταδόρες, ως λεβέντες με την κορμωστασιά, περιζωμένη φυσεκκλία, παριστάνουν τα αρχέγονα αρσενικά για να καμαρώνουν οι μικρόνοες του περιβάλλοντός τους. Οσφυοκάμπτες εργοδοτών και καρπαζοεισπράκτορες της πόλης, αλολτριωμένοι, καταπιεσμένοι ως και από το θυρωρό τους είναι οι περισσοίτοι κύριε Διευθυντά. Θα το ξεχάσουν αυτό για ένα τριήμερο, αφού πρώτα εξαντλήσουν τη σκληρότητά τους σε κάθε τι που κινείται και πετάει αφού εξασκήσουν την πίεση που νοιώθουν πάνω στα αφύλαχτα των βουνών και των λόγων μας.

Θα γυρίσουν νικητές και τροπαιούχοι στις λαοθαλασσοπόλεις τους με τρόπαια σπάνια νεκρά πλάσματα που ανήκουν σε όλους μας, κοτσούφια του Κερασόβου, λαγούς της Μπούνας, πέρδικες και φάσες της Νεμέρτσικας, αγριογούρουνα του Αγιάννη Φρασαντών, βερβερίτσες του Κουτσόκρανου, θα γυρίσουν ανανεωμένοι σαν να θάρη, σκοτώνοντας τα λιγοστά, όπως ομολογεί (σχεδόν

ναλητή δωρεάν. Και όταν τουφεκίσουν και τον τελευταίο κότσουφα δεν θα ξανάρχθουν πλέον, κι εμείς θα μείνουμε με τη χαρά ότι μας είπαν όμορφους.

Εμείς πίσω, θλιμμένοι κι ανήμποροι, θεατές της λεηλασίας τους, που κατοχυρώνει νομικά αυτό το άνοο, άκαρδο και παράλογο κράτος, μένουμε να αφουγκραζόμαστε με σπαραγμό ψυχής τα ορφανά κοτσουφόπ'λα στις φωλιές τους, που περιμένουν μάταια ως τον τελικό χαμό τους τους γονιούς τους, να ακούμε τον ήχο της σιωπής στα έρημα περδικοπλάγια, να κυτούμε μόνο τον άνεμο που κινεί τις φυλλωσιές στα δάση.

Το ξέρω, δεν είμαι μονοκόματη και αφελής, λείπουν οι καλλιέργειες και μεγάλα κομμάτια της αλυσίδας που συντηρούσε τα ζωντανά της φύσης έσπασαν, ως μη προστεθεί και η αδηφαγία των κυνηγών σε αυτά όμως.

Ειδικά οι ξένοι κυνηγοί, είναι αν-ήλεοι, αν-άληγοι και αν-ήθικοι απέναντι στην άγνωστη γη που τίποτα δεν τους συνδέει.

Δεν τους θέλουμε τέτοιους φίλους κ. Διευθυντά, που μπερδεύουν εσκεμμένα το θαυμασμό για τη γη μας με την αδηφαγία του κυνηγού, μας κολακεύουν σκόπιμα με ωραία λόγια για να ξεχάσουμε ότι μας επισκέπτονται μόνο την κυνηγετική περίοδο, μήπως και ξαναβρούν το ζωντανό που μαρκάρισαν πέρσι και που από θαύμα τους γλύτωσε.

Πόπη Μίνου-Τζομάκα

Βούβαλοι-Βίσωνες-ζαρκάδια

Σε τηλεοπτικό κανάλι προβλήθηκε ντοκυμαντέρ με θέμα την διάσωση των αγριοβουβαλών και των βισώνων της Αμερικής. Και μας θύμισε την εξαφάνιση των ζαρκαδιών του Πωγωνίου. Και των φασιανών που αφέθηκαν από τη δασική υπηρεσία αλλά δεν προστατεύτηκαν.

Κι εδώ υπάρχουν νόμοι που ισχύουν και προστατεύουν τα δυο αυτά είδη. Για να μην μας λένε μόνο πως οι υλοτομίες είναι...νόμιμες! Οι νόμοι για την προστασία των θηραμάτων είναι στο...ψυγείο.

Το περιβάλλον είναι ο πλούτος μας, πολύ σωστά. Εν ονόματι της αγάπης και του πόνου για τον τόπο μας όχι απλώς δικαιούμαστε, είμαστε υποχρεωμένοι να τον φροντίσουμε εμείς. Είμαστε αδήριτα, αναπόδραστα υπολογιστές απέναντι στα παιδιά μας, γιαυτό ας φανούμε και μια φορά εμείς οι ήμεροι Πωγωνήσιοι φιλόξενοι σ' αυτού του είδους τους «φίλους» που μας στερούν αυτό το λίγο που υπάρχει. Μας φτάνουν και μας περισσεύουν οι δικοί μας οι «λεβεντοκυνηγοί» αλλά αυτό είναι ένα άλλο θέμα που μας καίει και τελειωμό δεν έχει η φωτιά του.

Οφείλανε, νομίζω, κ. Διευθυντά, κι εσείς και ο συμπατριώτης από τη Στρατίνιστα να του υποδείξετε τους «φίλους» Καρπενησιώτη το οξύμωρο των λόγων του.

Να του πείτε ότι έχουμε κι άλλους φίλους που δικαιώνουν τον όρο, που δεν αφαιρούν αλλά προσθέτουν. Που σκάβουν χωρίς συμπαράσταση τη γη μας, με κόπους, προσπαθώντας να βρουν στοιχεία προγονικά, που θα ανάψουν κάποιο φως που θα φωτίσει την άγνωστη ιστορία μας. Άλλους, που από το υστέρημα και όχι το περίσσειμα εξοπλίζουν εκκλησίες, αναμορφώνουν ξεχασμένα κοιμητήρια, προσφέρουν βιβλία στις άδειες βιβλιοθήκες των χωριών, αναστηλώνουν ρημαγμένους τοίχους, σταματούν, με την ψυχούλα τους, τη σιωπή να απλώνει και να ριζώνει στο Πωγώνι μας.

Αυτό νομίζω ότι είναι το μήνυμά που στέλνει το κοτσούφι.

Αναδρομές στο παρελθόν

Από τον «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΑΣΤΕΡΑ» (Λεων. Βασιλειάδη)

«ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»

Γράφει ο ΑΘ. ΔΕΜΟΣ, φιλόλογος

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Είδαμε το στυλ και το γλωσσικό ύφος της εποχής με το οποίο ο Βασιλειάδης μας δίνει τη λαογραφική του μελέτη. Για να απλοποιήσουν όμως τα πράγματα και να γίνουν κατανοητά απ' όλους, τα υπόλοιπα θα τα μεταγλωττίσω στην ομιλουμένη σήμερα γλώσσα.

Η ενδυμασία των γυναικών είναι διαφορετική σε διάφορες περιοχές. Οι γυναίκες της Πολύταινης φορούν ένα είδος νυχτικού, που ονομάζεται καβάδι ή τσιπούνη σε μαύρο χρώμα, πλατεία ζώνη κόκκινη και τη σάρκα ή φλοκάτη (=ένα είδος πανωφοριού χωρίς μανίκια μαύρου χρώματος). Το κεφάλι το καλύπτουν, οι μεν νέες με μαύρο μαντήλι, οι δε γριές με άσπρο. Φορούν χρωματιστές μάλλινες κάλτσες που τις ονομάζουν προπόδια. Στους Σκοριάδες το γυναικείο ένδυμα είναι σχεδόν το ίδιο με μικρές ασήμαντες διαφορές. Το επαμφόρι είναι απλό μαύρο, ενώ της Πολύταινης πλασιώνεται με μερικές χρωματιστές γραμμές. Το «υπογιγνίο» μακρύ, εσωτερικό φόρεμα (ροντί) των γυναικών της Πολύταινης είναι μακρύ μέχρι τον αστραγάλο και καταλήγει σε χρωματιστή ταινία που την ονομάζουν λιαουρή, ενώ των Σκοριάδων είναι απλό. Και τα δυο χωριά ως φόρεμα πολυτελείας, επίσημο θεωρούν το ρούγινιο καβάδι. Φορούν και ποδιές (περιζώματα), οι μεν νέες μεταξωτές ή απλώς χρωματιστές, οι δε γριές από μαλλί συνήθως μαύρου χρώματος.

Στο Χλωμό υπάρχει διαφορά μόνον στο κάλυμμα της κεφαλής. Οι νέες φορούν άσπρα μαντήλια και οι γριές μαύρα (δηλ. αντίθετα από τα παραπάνω). Στην Τσιτάσια το ίδιο.

Στις Ποντικές η ενδυμασία έχει κάποια ομοιότητα με την ενδυμασία της Δρυϊνουπόλεως (Δεσπολιτική). Είναι τελείως άκομφο. Στο κεφάλι φορούν άσπρο κάλυμμα τοποθετημένο άτακτα. Σιαγκούνι (εξωμίδα) χωρίς μανίκια, στενή ζώνη και άσπρη ποδιά με παράλληλες κόκκινες σειρές. Κάλτσες χρωματιστές. Το περιζώμα φθάνει μέχρι το γόνατο. Οι γυναίκες των υπολοίπων

χωριών φορούν ομοιόμορφα ρούχα με τη διαφορά ότι οι κάλτσες της Σωπικής στολίζονται με διάφορα πλεκτά χρώματα, ενώ των άλλων χωριών είναι απλές με ολίγα κεντήματα, τα οποία ονομάζονται πλουμιά. Το σύνολο της ενδυμασίας αυτής είναι: το ρουτί (υποκάμισο) που φθάνει μέχρι την κνήμη και έχει πλατεία μανίκια. Παλαιότερα ενδύονταν από λινάρι και τελευταία από βαμβάκι. Πήρε η θέση του χιτώνα της Ιωνικής στολής που γίνονταν από λινάρι και ήταν πολύπτυχος. Το σιαγκούνι (εξωμίδα), το οποίο χωρίς μανίκια λέγεται κουτσομάνικο με μανίκια δε μανικωτό ή κλαδευτό. Η καφέλλα ή αλατζιάς ή ντουλαμάς ή το πεσιλί χωρίς πόρτες που έφθανε μέχρι τη μέση. Το ζωνάρι ή η ζώνη. Ζωνάρι μεν λέγεται πλατύ μαύρο ζωνάρι που περιβάλλει τη μέση και ζώνη στενή μακρά χρωματιστή ταινία, την οποία υφαίνουν μόνες τους οι γυναίκες και με αυτή δένουν την ποδιά επάνω στην πλατεία ζώνη. Στο κεφάλι φορούν το φακιόλη. Είναι ένας επίδεσμος, από μεταξένιο ύφασμα ή από βαμβάκι, άσπρο ελαφρά κίτρινο, που το ονομάζουν ομπόλια. Τα μακρά μαλλιά, τα οποία περιποιούνται όπως οι αρχαίες Ελληνίδες και τους βουτρυγούς τους ονομάζουν κόσσεες ή πλεξίδες (πλοκάμους).

Τις πλεξίδες καλύπτει η ομπόλια τελείως. Στην Πολύταινη οι πλεξίδες των δεσποινίδων αφήνονται ελεύθερες προς τα κάτω. Πίσω από το κεφάλι ένα άκρο της ομπόλιας κρέμεται σαν φούντα λίγο κάτω από το λαιμό. Οι χήρες γυναικες δεν το έχουν αυτό, το οποίο είναι διακριτικό γνώρισμα.

Το χωράφι της...γιαγιάς

Το χωράφι της γιαγιάς που είναι χέρσο κάποιον ορφανό χωριό γέμισε από δέντρα. Κι ο ξύπνιος...έμπορος ξύλων το εντόπισε.

— Γιαγιά να κόψω εκείνη τα δέντρα στο χωράφι. Θα σου φέρω ένα αυτοκίνητο ξύλα νάχεις και θα σου δώσω και δέκα χιλιάδες. Να βάλε μια υπογραφή εδώ.

Και με την υπογραφή ο...έμπορος στα Λαονομεία που αμέσως δίνει την δική του υπογραφή και τα πριόνια αρχίζουν να θερίζουν δένδρα. Είναι...νόμιμο λένε οι αρμόδιοι.

Μια λεπτομέρεια όμως του νόμου δεν ξεκαθάρισαν. Αν η γιαγιά είναι υποχρεωμένη τώρα να καλλιερήσει το χωράφι. Ποιός θα μας το πει;

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Επι τουρκοκρατίας και συγκεκριμένα το 1906 όπως μολούσε η Μάλε μου η Δέσπω, εθέρριζε στο χωράφι στον Αθανάση. Εκείνη την ημέρα το ξωκκλήσι το λειτουργούσε η Μάνα του Γιανν Κονόμου με τον Γιάννη στη σαρμανίτσα. Επειτα από κάμποση ώρα άκου τον παπά να φωνάζει: «Βοήθεια ευλογημένη, βοήθεια ευλογημένη».

— Μπάη κάτι θα τους έπαθε το παιδί, τα κούγιαβλα, είπα εγώ. Ακουμπάω το δρεπάνι στην αγκαλιά και κίνησα να πάω. Μόλις έφτασα έξω από την πόρτα του ξωκκλησιού τι να δω. Ένα φίδι πελώριο, είχε ζωαριώσει την πόρτα και λιάζονταν μακαρίως. Αυτοί από μέσα είχαν κερώσει από το φόβο τους. Τότε παίρνω και εγώ δυο λιθάρια, διηγείτο η Μπάμω αν δεν το πετύχω με το πρώτο να το κτυπήσω με το δεύτερο. Έτσι πραγματικά με το πρώτο το πέτυχα και με το δεύτερο το τέλειωσα. Ο παπάς ο καημένος ύστερα από αυτό άρχισε να φωνάζει από την χαρά του: την ευχή μου νάχεις ευλογημένη, την ευχή μου νάχεις ευλογημένη. Επήραν λοιπόν όλοι θάρρος και συνέχισαν την λειτουργία τους και εγώ εγύρισα στο χωράφι συνεχίζοντας το θέρο.

Μετά ο Γιάννης όταν εμεγάλωσε τον επήρε μαζί του ο εργολάβος οικοδομών Ι. Δούμας όπου κοντά του έγινε άριστος τεχνίτης. Μια μέρα όπως διηγείτο ο Γιάννης, ο οποίος ήταν και σπουδαίος καλαμπουρτζής όπως πηγαίνουμε στο αμπέλι στο Κουριά είχαμε καβάλα στα μεσοσάματα τον εγγονό του Γόλη Δούμα που ήταν μικρός. Αυτός σε όλο το δρόμο έκλαιγε.

Μου κρένει ο μπαρμπαγιάννης ο Δούμας: «Για δεσ μωρέ

κερατοκρυονέρι το έχει το παιδί και κλαίει μην του συγκάκναι τα λοιμιά; «Όλο κρυονέρι και κερατοκρυονέρι τον αποκαλούσε ο Ντούμας το Γιάννη επειδή ο πατέρας του ήταν από το Κρυονέρι. Ο Γιαν Κονόμος έλεγε και το άλλο ωραίο που έμεινε ιστορικό: «Αφορεσίαστο πατερ Νικόλα Αηλίο και Προσήλιο, για Ντούτσε Ντούτσε χώρα για Ντούτσε κατά Διαόλου. Αυτό το έλεγαν στα χωριά του Μετσόβου. Αυτό μας έλεγε ο μακαρίτης όταν ήταν στα κέφια του.

Άλλο περιστατικό που μολούσε η Μάλε μου, μάλε λεγάμε τη μάνα του πατέρα και μάκο τη μάνα της μάνας μας, που συνέβη το 1912 είναι το εξής: όπως εθέρριζε στο χωράφι του Γιάννη Δήμου, επέβρασε ο Μιχάλης Μηλιώνης ο χωριανός μας με τη γυναίκα του την Αθηνά από τα Δολιανά. Τη ρώτησα που πάτε μωρέ; Στα Δολιανά να ξεγεννήσει η γυναίκα μου που απήντησε.

Δεν επέβρασε πολύ ώρα και νάτους πάλι περνούσαν από το χωράφι κρατώντας η Μιχάλενα κάτι στην ποδιά της. Τι έχετε αυτού μωρέ κούγιαβλα τους είπα εγώ, έλεγε η Μπάμω. Για, κάναμε παιδί απήντησε ο Μιχάλης, έπιασαν οι πόνοι την Μιχάλενα στού Κουλένι το Κονίσμα και γέννησε παιδί, δεν είχα με τί να το αφαλοκόψω και το αφαλόκοψα με μια κοφτερίδα, γιατί δεν είχα το σουγιά μαζί μου. Είχαν κάνει το Βασίλη το Μηλιώνη.

Ο Βασίλης που γεννήθηκε έτσι, γερός και ευπόλυτος γιατί είχαν κάνει δέκα παιδιά, όταν εμεγάλωσε έγινε πολύ δυνατός. Τον είχαν οι Μπακάληδες τότε βοηθό.

Επαλέμησε πρώτα στη μάχη της Βήσσανης το '40 με τους Ιταλούς και τραυματίστηκε ευτυχώς ελαφρά. Χρημάτισε και πρόεδρος των φορτοεφορτωτών Αθηνών γιατί είχε θάρρος και μιλούσε. Αυτός ήταν ο Βασίλης Μηλεώνης από τη Βήσσανη που γεννήθηκε στο Κονίσμα του Κουλένι κα' οδόν προς τα Δολιανά και τον αφαλόκοψε ο πατέρας του με την κοφτερίδα επειδή δεν είχε πάρει τον σουγιά του.

Παντελής Αρμπυρος
Βήσσανη

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για τη συμπαράσταση, συναντιήληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική και προσπαθεία στους αναγνώστες και συμπρωτρώτες μας κ.κ.: Ι. Τσοκο, Π. Αλεξίου, Παντ. Βεκούρη, Νικ. Γκρόζα, Φιλ. Κουγκλη, Θ. Μητσούλη, Χρυσ. Μητσούλη, Μαίρη Λιόλιου, Κων. Νικολάου, Ελ. Κουβαρά, Πόπη Τζωσάκα, Χρ. Τριαντάφυλλο, Κων. Τριαντάφυλλο, Ρούλα Γρηγοριάδου, Βασ. Ζήκα, Κων. Στούκα, Γρ. Γεωργίου, Στ. Ζαΐδη, Χαρ. Μπασιράκη, Νικ. Διαμαντίδου, Βασ. Μπέτζιο, Κων. Φακισέλη, Ελένη Μουσαφίρη, Βασ. Τήλη, Ευάγγ. Κουσταθέλη, Α. Τζουλάφη, Χρ. Μάρη, Στ. Παρσάχο, Δημ. Μάρη, Σπ. Μητσούλη, Παν. Κάπαρο, Ι. Παπαδόπουλο, Παν. Δήμο, Λεων. Νικόπουλο, Απ. Στ. Ροΐδη, Ευγενία Μητσούλη.

Απολογισμός '96 χωρίς Πωγώνι

Με τον τίτλο ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ-ΤΗΤΕΣ-ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ-ΕΡΓΑ κυκλοφόρησε η Νομαρχία πολυτελές φυλλάδιο 44 σελίδων με τον απολογισμό του 1996. Το ξεφυλλίσαμε με προσοχή και στις 65 φωτογραφίες με έργα και δραστηριότητες δεν βρή-

καμε μια φωτογραφία από έργα στο Πωγώνι. Η Νομαρχία μας ομολογεί έτσι την εγκατάλειψη του Πωγωνίου αφού δεν είχε τίποτε το αξιόλογο να διαφημίσει από το Πωγώνι. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ-ΤΗΤΕΣ-ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ-ΕΡΓΑ έξω από το Πωγώνι.

Οι εκθέσεις της Φωνής του Πωγωνίου

Δυο εκθέσεις οργάνωσε η εφημερίδα μας τον Αύγουστο στο Πωγώνι. Η πρώτη έγινε στην Πωγωνιανή από 14 έως 17 Αυγούστου στο κτίριο του Νηπιαγωγείου με φωτογραφικό υλικό, τίτλους εφημερίδων και περιοδικών εκδόσεων Πωγωνισίων, αρχαιακό και συλλεκτικό υλικό.

Η δεύτερη, έγινε στη Μερόπη στο καφενείο της Κοινότη-

τας από 17 έως 24 Αυγούστου με έργα ζωγραφικής, φωτογραφίες και εκδοτικό υλικό. Παρουσιάστηκαν έργα του κ. Δημ. Κότσιαρη (αγιογραφίες, χαλκογραφίες και λάδι) της Χριστίνας Βασ. Κωστούλα ζωγραφική σε ξύλο και της Όλγας Κων. Κωστούλα σχεδιάσματα.

Και τις δύο εκθέσεις είδαν πολλοί συμπατριώτες και φίλοι του Πωγωνίου.

Είναι πολιτιστική εκδήλωση;

Συχνά χρησιμοποιείται ο χαρακτηρισμός «πολιτιστική εκδήλωση» σε κάθε εκδήλωση επειδή παίζει κάποιο κλαρίνο ή στρώνεται κάποιο γλέντι σε κάποιο καφενείο. Πόσο όμως είναι αυτά τα φαινόμενα πολιτιστική εκδήλωση; Κάπου υπάρχει κάποιο όριο. Και δεν παράγεται ούτε αναπαράγεται πολιτιστικό προϊόν σε κάθε μαγαζί που στόχος του είναι να πουλήσει πιάτο, ποτό και σουβλάκι. Πριν μας πλακώσει αυτό το «πολιτιστικό» σουβλάκι και χάσουμε την ταυτότητά μας ας ξεχωρίσουμε τι είναι πολιτιστική εκδήλωση, παράδοση, πανηγύρι και χορός και τι εμπορικό παζάρι. Για να μη νομίζουν όλοι ότι επειδή λένε για παράδοση παράγουν και...πολιτισμό!

Ανέλιξη συμπatriώτισσας

Η συμπatriώτισσά μας, από την Πωγωνιανή κα Ήρα Ζαμπέλα Σιμιακάκη ιατρός κυτταρολόγος διορίστηκε Διευθύντρια του Κυτταρολογικού Τμήματος του Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Αλεξάνδρας Αθηνών.

Ποιοί ψάχνουν με μηχανήματα;

Ποιοί ψάχνουν με μηχανήματα στον αρχαιολογικό χώρο;

Συμβαίνει κι αυτό για μια άλλη λεηλασία του τόπου μας. Η αστυνομία δεν παίρνει...μυρωδιά. Και τα επιδοτούμενα αποσπάσματα είναι μόνο για λαθρομετανάστες! Καμιά άλλη παρανομία δεν ελέγχεται. Λαθρονασκαφές, λαθρομεταφορές, λαθροϋλοτομία, λαθρεμπόριο ζώων, λαθροκυνήγι είναι ελεύθερα. Και συζητούνται στους...καφενέδες επίσης άνετα!!

Τουριστικά... άγνωστο

Τουριστικό φυλλάδιο, πολυτελούς έκδοσης 32 σελίδων τύπωσε η Νομαρχία Ιωαννίνων (Νομαρχική Επιτροπή Τουριστικής προβολής) με 54 καλλιτεχνικές φωτογραφίες. Ούτε μια από το Πωγώνι. Και στον κατάλογο των ξενώνων ούτε ένας από το Πωγώνι. Δεν έβαλαν ούτε και εκείνους που το γραφείο τουρισμού στα Γιάννενα έδωσε ειδικά σήματα αναγνωρίσεως. Για να λέμε τα χάλια μας κανένας δεν διαμαρτυρήθηκε. Ούτε το Συμβούλιο Περιοχής ούτε οι επιχειρηματίες. Τουριστικά άγνωστο το Πωγώνι...

Έκθεση ζωγραφικής στο Δελβινάκι

Έκθεση ζωγραφικής παρουσίασε στο Δελβινάκι τον Αύγουστο ο ερασιτέχνης ζωγράφος κ. Γεώργιος Γιαννάτος γαμπρός Στρατινιστιώτης.

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

Εκρηξη...πληθυσμακή στα χωριά μας τον Αύγουστο. Και πληθωρισμός αυτοκινήτων σε πλατείες, ρούγες και...γκαραζ.

Ελπίδα επιβίωσης των χωριών μας η ψευδαίσθηση και όνειρο;

Πανηγύρια, συνεστιάσεις, ανταμώματα και κλαρίνα.

Επιστροφή στις ρίζες ή ένα ακόμη αποχαιρέτισμα των χωριών μας.

Πυρκαγιές δεν είχαμε στο Πωγώνι. Γλύτωσαν τα δάση μας από τη φωτιά.

Δεν γλύτωσαν όμως από τους κοινωτάρχους και τους διαχειριστές δασολόγους...

Εφέτος καταστρέφονται τόσα δάση στο Πωγώνι με τις υλοτομίες όσα δεν καταστράφηκαν τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Ογδόντα αλυσοπρίονα, ένας λόχος δούλεψε στο δάσος του Σταυροδρομίου για να το κάνουν γκόλιο.

Ακόμα και κοντά στα σπίτια έκοψαν το δάσος. Και σταμάτησαν όταν έγιναν διαμαρτυρίες. Ποιός έκανε τη διαχειριστική...μελέτη;

Οι εργασίες στις Δρυμάδες σταμάτησαν απότομα μετά από διαμαρτυρία της Αλβανικής Κυβέρνησης.

Αντά γίνονται όταν το κράτος έχει άλλοθι και οι πρωτοβουλίες είναι αδόκητες.

Στη γχορσιά δίπλα στην ασφάλτο ήταν κρεμασμένο ένα μοσχάρι σιτεντό από κείνα που βόσκουν ελεύθερα.

Ελληνικό ή αλβανικό; Ούτε αστυκηνιάτρος, ούτε περιπολικό απόσπασμα πήρε μυρουδιά...

Διασυνοριακό Κέντρο Δημόσιας Υγείας αποφασίστηκε να λειτουργήσει στο...Καλπάκι!

Διασυνοριακό στο Καλπάκι! 34 χιλιόμετρα από τα Γιάννενα με δυο Νοσοκομεία.

Τα σύνορα στο...Καλπάκι! Ποιός να φρονάξει;

Είτε ο Νομάρχης προ πολλού καιρού: «Το Πωγώνι μπορεί και πρέπει να ζήσει». Του το θυμίζουμε γιατί το ξέχασε. Και γιατί ούτε ένα χιλιόμετρο ασφάλτος δεν έπεσε το 1997 στο Κάτω Πωγώνι.

K.X.K.

Οι Κεφαλοβρυσίτες συγχαίρουν τον Χρ. Γκότση

Η Έγωση Κεφαλοβρυσίων Ιωαννίνων πληροφορηθείσα ότι στις Αλβανικές εκλογές εξελέγη βουλευτής, στην περιοχή της Κορυτσάς με το κόμμα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ο Χρήστος Γκότσης, του οποίου ο παππούς γεννήθηκε στο Κεφαλόβρυσο,

συνήλθε εκτάκτως, συνέταξε και του απέστειλε επιστολή με την οποία χαιρετίζουν την επιτυχία του και τον συγχαίρουν. Του εύχονται να αγωνιστεί για την «προκοπή των βλαχόφωνων της Αλβανίας της Ελληνικής Μειονότητας και του Αλβανικού λαού».

Γραφείο ενημέρωσης του πολίτη στο Δελβινάκι

Την Τρίτη 1η Ιουλίου έγιναν τα εγκαίνια του γραφείου ενημέρωσης του πολίτη στο Δελβινάκι.

Είναι το πρώτο από τα τέσσερα γραφεία που θα λειτουργήσουν στο Νομό και πρόβλεπονται από τον Οργανισμό Εσωτερικής Οργάνωσης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων.

Αρμοδιότητες είναι:

• Η παροχή πληροφοριών, οδη-

γιών και κατευθύνσεων στους πολίτες για κάθε θέμα που εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

• Η ενημέρωσή τους για τα δικαιώματά τους και τις ενέργειες που απαιτούνται στη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

• Η εκτύπωση και η διάθεση των σχετικών απαραίτητων έντυπων υλικών.